

Gaisma

Nr. 10 (77) OKTOBRIS 2025

AUDIOGRĀMATAS

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025 : 9+

*Lasa Ieva Maračkovska un Jurgis Vancāns, 2025. gada ieraksts,
1 CD (10 st. 19 min.)*

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2025” audiogrāmatu kolekcijas “9+ grupā” iekļautas grāmatas: holandiešu autora Edvarda van de Vendela un Anuša Elmana kopdarbs “Miška” (Liels un mazs), kā arī četri latviešu autoru darbi – Ilzes Meisterses “Baseina pārvaldnieks medī pīles” (Zvaigzne ABC), Jāņa Baltvilka “Purva burvis” (Zvaigzne ABC), Lauras Vinogradovas “Pauls spēlē” (Zvaigzne ABC), Sanitas Reinsones “Draugi un kaimiņi” (Jāņa Rozes apgāds).

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025 : 11+

*Lasa Dina Kāgane-Kovaļova, Anita Muitiniece, Jurgis Vancāns,
2025. gada ieraksts, 1CD (14 st. 31 min.)*

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2025” audiogrāmatu kolekcijas “11+ grupā” iekļautas divas zviedru rakstnieces grāmatas – Annas Ēringas “Bučas un apskāviens no Pollijas Stormas” (Zvaigzne ABC) un Katrīnas fon Brēdovas “Viss, kas nav saskatāms” (Zvaigzne ABC), latviešu autora Krišjāņa Zelģa “Patīk!” (Liels un mazs), igauņu rakstnieces Mari Tēdes “Ingmars un jūra” (Jāņa Rozes apgāds), lietuviešu rakstnieka Marja Marcinkeviča “Meitene ar šauteni” (Liels un mazs).

Mari Tēde – Ingmars un jūra.

Lasa Jurģis Vancāns, 2025. gada digitāls audioieraksts

(1 st. 54 min.)

Kad Ingmara vecāki izšķiras, viņš kopā ar mammu pārceļas uz nelielu namiņu Tallinas pievārtē pie jūras. Jauns sākums nekad nav vienkāršs: jāpierod gan pie citas mājas, gan pie citas skolas. Taču jūra savā bezgalīgajā dažādībā kļūst par Ingmara sabiedroto: tā nomierina, uzmundrina, iznes piemājas liedagā aizvien jaunus pārsteigumus un gādā par piedzīvojumiem. Drīz zēna dzīvē ienāk arī jauni draugi.

Marjus Marcinkevičs, Lina Itagaki – Meitene ar šauteni : stāsts par meiteni partizāni.

Lasa Jurģis Vancāns, 2025. gada digitāls audioieraksts

(1 st. 56 min.)

Magdes tētis ir iemācījis meitai mežā kļūt nemanāmai un slēpt pēdas, bet vectēvs – prasmi strādāt ar dažādiem kurpnieka darbarīkiem. Tas viss viņai noder, kad meitene nokļūst partizānu grupā, ko vada viņas bijušais skolotājs. Padomju okupanti Magdes ģimeni ir izsūtījuši uz Sibīriju, jo tēvs neatbalsta jauno varu un palīdz partizāniem. Meiteni, kura paglābusies suņu būdā, karavīri neatrod. Taču viņa nevis vienkārši slēpjas, bet pilda tēta uzticēto slepeno uzdevumu. Nonākusi meža bunkurā, viņa kļūst par īstu partizānu grupas dalībnieci.

Baiba Baikovska – Elfa – suns, ne cilvēks. (2 sējumi)

Grāmatā ir apkopoti sirsnīgi stāsti, kuri liek paraudzīties uz ikdienas darbībām un procesiem ne vairs kā pašsaprotamiem, bet gan kā ievērojamiem izaicinājumiem. Taču, kad tos izdodas pievarēt, tās ir ne mazāk ievērojamas uzvaras. Stāstu centrā ir Labradoras retrīvera šķirnes kucīte Elfa, kas jau vairāku gadu garumā ne tikai palīdz autorei ikdienas darbībās, bet ir arī tuvākā līdzgaitniece un labākā draudzene. Elfa ir suns-asistents, kurš palīdz cilvēkiem ar īpašām vajadzībām risināt sadzīves problēmas. Grāmata tikai daļēji vēsta par suņa ikdienu asistenta darbā, bet vēl vairāk dziedina ikviena lasītāja ilūzijas par būtisko un to, ko nozīmē būt cilvēkam.

Māra Jakubovska – Tante Vilhelmīne. (2 sējumi)

Kā sadzīvot ar gados vecu tanti, kura ilgi dzīvojusi viena pati, kurai traucē skaļi pusaudži un patiesībā jebkādas novirzes no viņas pierastās dzīves kārtības, un par vērienīgu pārmetumu objektu kļūst pat tas, ja nopirkta “nepareizā” maizes šķirne? Rudīte ilgi centusies salāgot savas ģimenes un tantes Vilhelmīnes intereses, taču izskatās, ka nesaskaņas un tantes neapmierinātība tikai aug augumā. Vai Vilhelmīnes apsolītais mantojums ir Smilgu ģimenes miera vērts?

Arnolds Auziņš – Meklēju sevi.

Ir 20. gadsimta 70. gadi, kad pie darba bērnu laikrakstā “Jaunā Audze” tiek iesācējs žurnālists Toms. Pamazām apgūst savdabīgo darba vidi un iepazīst kolēģus, visai drīz viņš tiek izvirzīts stažēšanās braucienam uz Maskavu un no turienes – uz Kabardu Balkāriju. Nopietns darbs komandējumā nesanāk, toties ievijas romantiskas attiecības, kuras Tomam sarežģīs dzīvi pēc atgriešanās...

Dace Judina – Speķa pīrādziņš bez mīklas : melnum melna ironija.

Irmai Hermionei Baltacei ir neparastas acis, gudra galva un prasmīgas rokas. Tomēr visas šīs priekšrocības nobāl viņas garā un ne sevišķi veiklā auguma priekšā. Kā saka pati Irma Hermione: “Deviņdesmit deviņi labsirdības kilogrami, jo – esmu liela un laba.” Un vēl viņai piemīt neapskaužama īpašība izvēlēties nepareizos vīriešus un iekulties nepatikšanās...

Līse Villadsena – Kvantu lēciens.

Astrida un viņas vecākā māsa Rute vienmēr ir bijušas nešķiramas. Astrida saprot, ka Rutei pasaule reizēm sagādā lielas sāpes, tāpēc mātai nepieciešama īpaša uzmanība. Taču, uzsākot mācības vidusskolā, Astrida attopas jaunu draugu un iespēju priekšā. Kā izveidot pašai savu dzīvi, nesaraujot attiecības ar māsu? Dāņu jauniešu grāmatu rakstniece spēj aizraut lasītāja elpu un likt paskatīties uz mūsdienu aktualitātēm no pavisam negaidītām pusēm. Autore meistarīgi runā par mentālo veselību, kā arī par ģimenes, skolas un pirmās mīlestības attiecību līkločiem, ar kuriem dzīvē saskaras ikviens.

Maija Krekle – No ugunīm un sniega.

Ir brīnumskaists 1926. gada vasaras sākums. Gleznainajā Inčukalna sanatorijā starp citiem plaušu vainu skartajiem no diloņa ārstējas daiļā, dzejnieku un komponistu mīlētā un iekārotā Zeltmate Marija – dekadenta Viktora Eglīša sieva. Vientulīgās dienas stiepjas garas, un Marijai pietiek laika pārcilāt kaislības bangas un izmisuma dzīles, kas pavadījušas abu mīlestību. Mariju nomoka arī bažas par abiem dēliem. Vai viņai vēl izdosies sastapt Anšlavu un Vidvudu? Vai Viktors jau noskatījis aizvietotāju gadījumā, ja sievai neizdotos izveseļoties?

Mārtiņš Volfs – “krievos” : sulīgi stāsti par viena veikla baltieša dienestu padomju armijas rindās.

Dienests padomju armijā jeb, tautas valodā, “paraušana krievos” bija piespiedu realitāte ikvienam vīrietim, kurš sasniedzis 18 gadu vecumu. No tā izvairīties bija grūti, pat neiespējami. Divi vai pat trīs gadi prom no mājām, apstākļos, kur nepatīkamais un traģiskais ikdienišķi mijas ar absurdo un smieklīgo – tā bija realitāte. Bagātā valodā, izmantojot žargonu, netaupot epitetus un atklāti runājot par teju neticamām tālaika ikdienas reālijām, autors radījis lielisku darbu par dienesta laiku padomju armijā pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados.

Anna Brigadere – Maija un Paija : pasaka vieglajā valodā.

Grāmata ir rakstīta vieglās valodas 3. līmenī. Tekstu ir viegli saprast. Šī ir pasaka par divām māsām. Maija ir laba un čakla. Paija ir slinka un dusmīga. Maija palīdz citiem un saņem pateicību. Turpretī Paija nevienam nepalīdz un sastop nelaimes. Pasaka māca, ka labestība nes laimi. Grāmatā ir skaisti zīmējumi. Tie palīdz saprast pasakā aprakstītos notikumus.

Barbara Deivisa – Seno grāmatu atbalss.

Retu grāmatu veikaliņa īpašniece Ešlina ir uzgājusi īstus dārgumus – divas skaisti iesietas, noslēpumainas grāmatas, kas nekad nav tikušas publicētas. To autori – Hemijs un Bella – katrs no savas puses atklāj viņu kaislīgo un traģisko mīlasstāstu. Skaidrs ir viens – tas nav izdomājums, un Ešlina ir apņēmības pilna izzināt noslēpumu, kas apvij abus mīlniekus. Sekojot salauztu solījumu un nepiedodamas rīcības pēdām, viņa arvien vairāk tuvojas patiesībai. Vai mīlestība var atdzimt pat tad, kad visas cerības zudušas?

Dace Judina – Atnāciet rīt!

21. grāmata no cikla “Izmeklē Anna Elizabete”. Basa privātdetektīvu aģentūrai un jaundibinātajam Neatkarīgo ekspertīžu centram jaunais gads sākas ar trim lietām: īsi pirms gadumijas mīklaini pazudušu sievieti un Saltā dīķa atpūtas bāzes priedēs iekārtos ekomaisos atrastām četrām saldētām mūmijām, no kurām viena reiz bijusi radio dīdžejs Duo, un... pret pūčmājniekiem vēršiem draudiem. Lielajā Mājā notikusi kārtējā vadības līmeņa rokāde, pulkvežleitnants Miks Kaķītis ar komandu tiek aicināts atgriezties, taču vīri nolemj nogaidīt. Pretsitiens ir pēkšņs – tiek nogalināta Egona māsa Rasma, aizdomas krīt gan uz pašu ekspertu šefu Dambergu, gan Rasma šķirto vīru. No slimnīcas izmukusī Mika audžumāte Zelma mēģina nodedzināt Mazkalniņus un nošaut ģenerāli Kārli Basu un Annu Elizabeti.

Diana Bogdanova – Andalūzijas rasols.

Grāmata “Andalūzijas rasols” stāsta par dzīvi Spānijas saulainākajā reģionā, par vietējo virtuvi un sapņu piepildīšanu. Tā ir kā ielūgums doties Dianai līdzī – ikvienam, kurš sapņo par viesošanos Andalūzijā, jūsmo par tās burvību un gardiem ēdieniem vai vienkārši vēlas redzēt tālāk un saskatīt vairāk.

Džons Streleckis – Dzīves safari.

Džeks ir jauns vīrietis, kurš meklē dzīves jēgu. Nez kādēļ viņam šķiet, ka meklēto viņš atradīs Āfrikā. Divus gadus krājis naudu, puisis dodas ceļā. Āfrikā Džeks sastop Ma Ma Gombi – vecu un viedu sievieti, kura kļūst par viņa pavadoni. Abi dodas kopīgā ceļojumā, vēl nenojaušot, ka tas uz visiem laikiem mainīs viņu dzīvi. Džeks un Ma Ma Gombe kājām šķērso Āfrikas kontinentu, piedzīvodami skaistus un elpu aizraujošus notikumus. Kopā ar Džeku ieklausoties Ma Ma Gombes mācībās, lasītājs var sadzirdēt arī savu dvēseli, kas ilgojas pēc brīvības...

Frīda Makfadena – Mājkalpotāja tevi vēro.

Šī ir trešā grāmata par mājkalpotāju Milliju. Viņa dzīvo kaimiņos. Un viņa zina tavus noslēpumus... “Kādreiz es tīrīju citu cilvēku mājokļus, tāpēc nespēju noticēt, ka šī skaistā māja beidzot pieder man. Plaša virtuve, klusa iela, milzīgs pagals, kur bērniem spēlēties. Mēs ar vīru gadiem krājam, lai piepildītu šo sapni. Kad jaunā kaimiņiene Sūzete uzaicina mūs vakariņās, esmu piesardzīga, taču tajā pašā laikā apņēmības pilna sadraudzēties. Durvis atver viņas mājkalpotāja baltā priekšautā un cieši saglaustiem matiem. Es zinu, kā ir būt viņas vietā. Tomēr kaut kas viņas aukstajā skatienā uzdzen drebuļus”.

Gijoms Miso – Anželika.

Parīze, 2021. gada decembris. Pēc pārciestās sirdslēkmes Matiass Taifērs pamostas slimnīcas palātā. Viņa istabā ir nepazīstama meitene – Luīze Kolanža, studente un brīvprātīgā, kas

nāk uz slimnīcu, lai pacientiem spēlētu čellu. Kad viņa uzzina, ka Matiass ir policists, viņa lūdz tam uzņemties kādas ļoti neparastas lietas izmeklēšanu. Lai gan negribīgi, Matiass beidzot piekrīt meitenei palīdzēt, tā abus ieraujot nāvējošā notikumu ķēdē. Šādi aizsākas neparasta izmeklēšana, kuras atrisinājums meklējams dzīvē, kādu mēs būtu gribējuši dzīvot, mīlestībā, kādu mēs būtu varējuši pieredzēt, joprojām cerot atrast savu īsto vietu.

Gunta Bite – Luras Ceļš.

Grāmatas teksts ir vieglās valodas 3. līmenī. Šis stāsts ir par Luru un viņas dzīves ceļu. Par pašas pieņemtajiem lēmumiem un to sekām. Par spēju patstāvīgi dzīvot sabiedrībā un aizstāvēt sevi.

Guntars Ceravs – Traļmeistars : garstāsts.

Traļmeistars, savā ziņā pārliecinoši klasiskā stilā izturēts garstāsts, jau ar pirmajām teksta rindām ievieļ lasītāju savā traļī un neizlaiž no tā līdz pat vēstījuma beigām. Galvenā varoņa Raimonda dzīve atainota tāda, kādu autors skatījis, bērnībā dzīvojot piekrastes ciemā un zvejojot kopā ar tēvu. Stāsta varoņu – zvejnieku, traļmeistaru, mehāniķu un kapteiņu – ikdienas dzīve bija smags un bīstams darbs jūrā, un viņi nemaz nespēja iedomāties savu likteni citādu. Stāstam ir sava individualitāte – dzīve pie jūras pagājušā gadsimta 50. gados iezīmēta gandrīz vai ar fotogrāfisku detaļu ticamību, neizskaistināta un tieši tāpēc tik cilvēcīga.

Ingrīda Zaķe – Frakas nost un – tunelī! jeb Ābolvīna serenāde.

Grāmatas varoņi ir atraktīvi, dzīvespriecīgi, labi pazīstami mūziķi, un viņiem tādu atmiņu ir pārpārēm. Lielākoties tās saistītas ar drausmiem un nereti pikantiem piedzīvojumiem, kad tika izlemts pamēģināt, kā varētu savu maka biezumu palielināt ar ielu muzicēšanu ārzemēs. Tādējādi riska izjūtu, avantūrisma garu un ašas idejas viņi pratuši pārvērst reālās – gan finansiāli izdevīgās, gan reizumis bīstamās – aktivitātēs. Protams, no šodienas

redzesleņķa uz šiem notikumiem var un vajag paraudzīties ar smaidu, izbrīnu un pat ar zināmu skaudību.

Kamilla Lekberga – Patiesība vai risks.

Līva, Martīna, Maksis un Antons jau gadiem ilgi ir labākie draugi. Viņi ir vairāk nekā laimīgi pavadīt Vecgada vakaru kopā – dzerot, flirtējot un spēlējot spēles. Taču katrs no viņiem glabā briesmīgu noslēpumu. Un, kad spēle “Patiesība vai risks” uzņem apgriezienus, drīz vien atklājas šokējošā patiesība. Tagad, kad noslēpumi ir nākuši gaismā, nekas vairs nebūs kā iepriekš. Un ne visi nodzīvos līdz pusnakts stundai...

Klaudija Piņeiro – Ceturtdienu atraitnes.

Aiz stingri apsargāta žoga slēgtā kopienā Buenosairesas priekšpilsētā smalkos namos mitinās pārtikušas ģimenes. Tomēr zem ārēji spožās virskārtas gruzd arī dažādi konflikti, no kuriem nespēj paglābt pat žogs: neuzticība, atkarība no alkohola un ģimenes konflikti. Arī ekonomiskā krīze, kas pārņēmusi visu valsti, šo smalko un noslēgto oāzi nesaudzē. Un trīs vīrieši nevis uzloka piedurknes un ķeras pie darba, bet izvēlas netradicionālu veidu, kā nodrošināt sev tuvajiem cilvēkiem ierasti augsto dzīves līmeni. Un tad viņu līķi tiek atrasti piemājas baseinā...

Kristīne Hanna – Sievietes.

Arī sievietes var būt varones. Kad jauniņā medmāsa Frensis “Frenkija” izdzird šos vārdus, viņai tie ir kā atklāsme. Tikpat nepieredzējušu kā tie puisi, kuri nosūtīti karot uz Vjetnamu, arī Frenkiju satriec kara haoss un posts. Romāns ir vienas sievietes stāsts par došanos karā, tomēr tas izceļ gaismā visas sievietes, kuru ziedošanās savai valstij pārāk bieži tiek aizmirsta. Tas ir brīnišķīgs romāns par ciešām draudzībām un nelokāmu patriotismu, un neaizmirstamās galvenās varones ideālisms un drosme kara apstākļos raksturo veselu laikmetu.

Kristīne Hārmela – Vīndara sieva.

Ir 1940. gads. Pavisam jauniņā Inese apprecas ar slavenā Šovo nama mantinieku un sapņo par mierpilnu un pārtikušu dzīvi. Tomēr līdz ar nacistu okupāciju dzīve kļūst briesmu pilna gan Inesei, gan viņas ģimenei un draugiem, kuri pievienojušies Pretošanās kustībai, gan arī Selīnai – Maison Chauveau galvenā vīndara sievai ebrejietei. 2019. gadā ņujorkiete Līva Kenta jūtas vientuļa un apjukusi, jo ir zaudējusi visu: darbu, vīru un ģimeni, kurus bija uzskatījusi par savu stiprāko balstu. Viņa dodas līdzī savai ekscentriskajai vecmāmiņai uz Franciju, un pavisam drīz pagātne un tagadne savijas kopā.

Lēna Kīfere – Vestveli : Karsti un auksti.

Grāmatas “Vestveli” 3. daļa “Karsti un auksti”. Kad cena par patiesību ir pārāk augsta... Helēna nespēj noticēt notiekošajam. Tieši tad, kad viņa beidzot rod drosmi novērsties no savas ģimenes un sapnis būt kopā ar Džesaiju šķiet rokas stiepiena attālumā, notiek nelaime – mīļotais tiek smagi ievainots. Kāds vēlas Džesu nogalināt, bet kāpēc? Helēna atkal dodas bīstamos patiesības meklējumos, un, jo tuvāk viņa nonāk pie atbildēm, jo biežāk nākas sev vaicāt, vai viņai un Džesaijam vispār ir kāda cerība uz kopīgu nākotni? Varbūt viņu mīlestība jau no paša sākuma bija lemta neveiksmei?

Liene Kurka – kļūdu klusēšana.

Kas notiek, kad sanācis izklaidēties tik vareni, ka nākamajā rītā pamosties svešā dzīvoklī pilnīgi kails, daļēji noskūtiem matiem un pie kājām pielipinātām plastmasas acīm? Haris nolemj dzeršanu atmet pavisam un mainīt darbu. Taču nākas mainīt krietni vien vairāk par to, jo pēkšņi pavisam dīvaini sāk izturēties šķirtā sieva...

Maija Priedīte – Smags gadījums.

Maijas Priedītes pirmais romāns iedziļinās kādu attiecību anatomijā. Tās nav tikai attiecības starp sievieti un vīrieti, bet arī

sievietes attiecības pašai ar sevi, savu pagātņi un nākotni, saviem sapņiem un traumām. Romāna varoņi – liela tehnoloģiju uzņēmuma vadītāja, kura slepenībā raksta, un režisors – satiekas tradicionāli, internetā. Viņa ir šķīrusies, viņš – pašķīries. Viņai ir dēls, viņam – dēls un meita. Viņiem ir sekss, šampanietis uz lievenīša un ilgas sarunas. Viņiem kopā ir labi. Un tomēr – šīs attiecības ir smags gadījums...

Markess Gabriels Garsija – 12 stāsti ceļinieki.

Markesa 12 stāsti, kas sarakstīti pagājušā gadsimta 70. gados, krājumā publicēti tikai 1992. gadā. Tos caurvij svešatnes motīvs, ko autors, vairākus gadus dzīvojot un strādājot Eiropā, piedzīvojis uz savas ādas. Rakstīt stāstus Markesu iedvesmojis kāds zīmīgs sapnis par paša bērēm un tajās sastaptajiem draugiem. Katra stāsta centrā ir kāds cits personāžs, kāds cits latīņamerikānis, tos visus vieno meklējumi – ceļa, kaut kā pazīstama, sevis. Stāstu rakstīšana notikusi neziņas periodā, neilgi pēc, kā pats izteicies, “sava pārgalvīgākā un mokošākā darba”, “Patriarha rudens” pabeigšanas.

Mārīte Tabita Kalniņa – Parasti varoņi.

Ar jēdzienu “varonis” visbiežāk saprotam cilvēku, kurš paveicis kaut ko izcilu, neparastu, leģendāru. Taču vai bieži esam domājuši par to, cik daudz varoņu ir mums apkārt ikdienā? Tie ir “parastie varoņi” – cilvēki, kurus neappraksta prese un neizgaismo zibspuldzes, tie, kuri klusi, bet ar pārliecību ik dienu dara darbus. Glābt cilvēku un dzīvnieku dzīvības. Atteikties no paša slavas, lai ziedotos lielākiem mērķiem. Izvēlēties ģimeni pāri visam. Vai tā nav varonība? Tieši par šiem cilvēkiem varam lasīt krājumā. Tie ir ļaudis, zem kuru šķietami raupjās, ikdienišķi pelēkās vai, gluži otrādi, radikālās un citiem nesaprotamās ārienes slēpjas karsta sirds, kas ilgojas tikt sadzirdēta.

Tomass Mūrs – Kad klusums runā.

Mūsdienu sabiedrībā klusums un tukšums netiek vērtēti īpaši augstu. Daudzi drudžaini cenšas aizpildīt ik minūti ar aktivitātēm, mērķiem, komunikāciju. Iespējams, mēs saražojam pārāk daudz lietu, izrunājam pārāk daudz vārdu un pat domājam pārāk daudz domu. Šī hiperaktivitāte nereti iet roku rokā ar trauksmi un arvien lielāku bezjēdzības izjūtu. Psihoterapeits un daudzu grāmatu autors Tomass Mūrs ar senu un mūsdienīgu stāstu palīdzību parāda, ka tukšums nav trūkums – tas var kļūt par mūsu lielāko skolotāju.

*Informāciju sagatavoja:
Komplektēšanas un apstrādes nodaļas
vecākais bibliotekārs Viktors Suponenkovs*

The logo for 'Gaisma' (Light) is written in a stylized, flowing blue script font.

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas bezmaksas informatīvais materiāls. Izdots Komplektēšanas un apstrādes nodaļā.

Iznāk reizi mēnesī. Redaktors Viktors Suponenkovs.

E-pasts: viktors.suponenkovs@lnrb.gov.lv

Tālr. 67514509

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv